

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Insertiunile se adresează ADMINISTRATIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Pentru viață, pentru pace

Urmînd străvechii rînduiri bisericești, Arhiepiscopul nostru, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, a trimis credincioșilor și preoților din Arhiepiscopie și în acest an, la praznicul Invierii Domnului, îndătinată scrisoare pastorală, din care se desprind în chip deosebit două îndemnuri: îndemnul la viață și la pace.

Îndemnul la bucurie și la viață este întărit și de firea înconjurătoare, care în primăvară se trezește cu putere din lungul somn al iernii. „Răsărit-a primăvara, veniți să ne desfătăm; strălucit-a învierea lui Hristos, veniți să ne veselim” — cum glăsuiește și Pastorală.

Pentru noi creștinii însă Invierea Domnului este un prilej cu totul deosebit de bucurie, pentru că „pe temelia ei stă dreapta noastră credință”. Căci „dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința noastră” — precum spune Sf. Apostol Pavel (I Cor. 15, 14).

Dar despre Invierea Domnului nostru Iisus Hristos ne vorbește nu numai Sf. Apostol Pavel, care aduce multe mărturii în această privință, ci chiar și prorocii Vechiului Testament au prevestit-o cu veacuri multe înainte și despre ea ne-a grăit însuși Mîntuitorul, cînd a vorbit în mai multe rînduri Apostolilor despre patimile și Invierea Sa.

Unul dintre sensurile cele mai de valoare ale Invierii Domnului pentru noi creștinii ni-l arată tot Sf. Apostol Pavel în cuvintele: „Precum Hristos s-a sculat din morți, așa și noi întru învierea vieții să umblăm” (Rom. 6, 4). Pastorală de Paști a I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae arată, în continuare, mai pe larg ce însemnează a umbla „întru înnoirea vieții”.

„A umbla întru înnoirea vieții este mai mult decît a avea viață nouă... (căci, ea, viața noastră) se cade să fie mereu îmbunătățită și mereu înfrumusețată”.

„A umbla întru înnoirea vieții înseamnă să ocolești săvîrșirea oricărei înfățișări a păcatului... înseamnă să petreci în virtute, oricînd, oriunde și față de oricine”.

„Prin creștineasca înnoire a vieții sporesc în lume „făcătorii de pace” pe care Hristos-Domnul îi ferește și-i numește „fii ai lui Dumnezeu”.

În această ordine de idei, Pastorală subliniază „lucrul bun și plăcut lui Dumnezeu” realizat prin Tratatul de la Moscova pentru interzicerea experiențelor cu arme nucleare în trei medii, precum și prin înțelegerea intervenită între cele două mari puteri nucleare: U.R.S.S. și S.U.A. de fo-

Biserica creștină și solia păcii

Cînd în mai 1945 tunul a amuțit în bătrîna Europă, omenirea a răsuflat ușurată: măcelul încetase prin înfrîngerea Germaniei hitleriste și omenirea îndoliată s-a apucat că tămăduiască cumplitele răni ale războiului care cuprinsese lumea de la un capăt la celălalt al pămîntului. A doua zi, un statistician anunța că omenirea a pierdut numai în luptă în decursul celor două războaie 85 milioane de vieți, precum și valori culturale și spirituale incomparabile, pe care nimeni nu le va mai putea pune la loc. O lună mai tîrziu, la 26 iunie 1945 la San Francisco se semna Charta Națiunilor Unite, din preambulul căreia cităm numai atît: „Noi popoarele Națiunilor Unite, hotărîte de a salva generațiile ce vor veni de blesteful războiului care de două ori în decursul vieții noastre a adus omenirii dureri nespuse,

Spre a promova progresul social și a trăi împreună în pace unul cu altul ca buni prieteni,

Sîntem hotărîți să unim eforturile noastre pentru îndeplinirea acestor țeluri și în acest scop se creiază această Organizație a Națiunilor Unite”.

Ideea salvărdării popoarelor de pericolul agresiunii a cuprins omenirea sfîșiată de mizeriile războiului, nădăjduind că pacea mult dorită va fi întronată la loc de cinste în această lume care în decursul a două mii de ani a avut liniște doar 250 de ani!

losire a Cosmosului în scopuri pașnice. „De aceea — spune I. P. Sf. Mitropolit Nicolae — ne bucurăm în această mare și sfîntă zi de Paști că omenirea se apropie de pacea pentru care ne rugăm și ne străduim cu toții”.

Plecînd de la salutul de: „Pace bună”, pe care oamenii noștri din popor îl folosesc adesea, Pastorală de Paști arată că este „o urare cuminte și cu înțeles adînc. Mai ales astăzi, o înțelegem așa cum trebuie: „Pace bună” vrem, pace trainică și de durată, pace dreaptă și adevărată, „pace netulburată”. Această pace s-o cerem de la Dumnezeu și să ne străduim a o dobîndi prin toată munca noastră.

Credincioșii și preoții noștri au avut prilejul să asculte în Duminică Invierii din Pastorală de Paști a I. P. Sf. Mitropolit Nicolae povește bune întru trăirea unei vieți cît mai plăcute lui Dumnezeu și de folos Țării și semenilor noștri.

Gh. P.

În numele acestei idei, în august 1948 la Wrocław — lîngă Varșovia — un congres al intelectualilor a dezbătut pentru prima dată necesitatea grupării tuturor forțelor iubitoare de pace într-un organism care să se opună cu hotărîre ațîțătorilor la un nou război.

Un an mai tîrziu, concomitent, la Paris și Praga, s-a ținut cel dintîi congres al partizanilor păcii și manifestul lor definea clar și hotărît scopul și programul pe care mai apoi Consiliul Mondial al Păcii avea să-l aplice. De atunci și pînă astăzi mișcarea mondială a păcii a crescut în putere și în număr, iar hotărîrile luate de aceasta de fiecare dată, au marcat pietre de hotar adînc înfipte în conștiința omenescă.

Este lucru îndeobște cunoscut că Biserica creștină s-a alăturat acestui uriaș front al păcii din primele zile. Temeiul acestei alinieri stă în învățătura creștină, Biserica lui Iisus Hristos fiind prin excelență Biserica păcii. Dumnezeu nostru e Dumnezeu păcii și El ne îndeamnă să trăim în pace. Iisus Hristos este Domn al păcii. Salutul Său este „Pace vouă” și ultimele Sale îndemnuri date ucenicilor sînt cuvinte de pace: „Pacea Mea las vouă, pacea Mea o dau vouă”. În preajma Sfintelor Sale patimi le spune: „poruncă nouă las vouă: „iubiți-vă unii pe alții, întru aceasta se va vedea că sînteți ucenicii mei”. Iisus Hristos ferește pe făcătorii de pace, iar în ceasul prinderii Sale în Grădina Ghetsimani, dojenește aspru pe Petru care tăia urechea lui Malhus: „bagă sabia în teacă; cine scoate sabia, de sabie va pieri”. Iată așadar caracterul pașnic al Evangheliei lui Hristos. Solia Evangheliei este pacea în omenire, buna înțelegere între popoarele lumii. Deasupra staulului, la ieslea Betleemului — în care s-a născut Hristos — îngerii din albastrele înălțimi ale Cerului au rostit cea mai frumoasă cîntare pe care de atunci creștinii o vor rosti veșnic și vor suspina după împlinirea ei cu nostalgic dorință: „mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bună voire”.

Unitatea genului omenesc cerea trăirea în cea mai deplină armonie a omului cu semenul său: toți sînt fiii lui Dumnezeu. Dragostea de la om la om trebuie să cuprindă pe toți: iată universalismul Evangheliei lui Hristos!

Iisus Hristos ne aduce o întreită pace, sau — dacă vreți — o singură pace într-un triumfi, care în loc de puncte geo-

(Continuare în pag. 2)

Veniți să facem lumea lăcaș al primăverii

Ca niște lire plopii au început să cînte
Triumful primăverii
Un răsărit de soare aprins-a scama neagră
A norilor de iarnă, ca frunze mari de umbră.
În pieptul meu se naște dorința de viață
Să mîngîi cu privirea oceanul albăstrimii,
Și să ating cu mîna corabia de ilăcări.
Urcatu-m-am în carul cu flori al primăverii
Și am văzut pîraie, sub sălcii pitulate,
Ducînd sicriul iernii de ghiață lucitor,
Dar auzii departe pe piatră cum se-ascute
Cuțitul pentru moarte, să sîngereze albul
Penaj de porumbei.
De pretutindeni, oameni vă chem, vă chem,
vă chem!
Chemarea mea ieșit-a din scoica mărginirii:
Veniți să facem lumea
lăcaș al primăverii!

Ichim Dumitru

Biserica creștină . . .

(Urmare din pag. 1)

metrice ar trebui însemnat astfel: pace în
ființa fiecăruia.

pace întru om și semenii lui;
pace între el și Dumnezeu.

Iată așadar principiul care, după învățătura Bisericii creștine, oferă o temelie solidă pentru construirea unei păci trainice în lume: O pace înflorită din dragoste către semen, o pace construită pe dreptate și pe bună înțelegere, o pace care pornește din egalitate și frățietate.

Sîntem martorii unei ere mărețe: era atomului și a zborurilor cosmice. Vedem în jurul nostru cît de fierbinte este năzuința oamenilor spre o muncă rodnică de bună vecinătate, de unire în cuget și de dragoste frățească. Trebuie arătat încă odată că aceia ce-și pun nădejdea în război nu sînt decît niște oameni lipsiți de suflet, semănători de groază și ură între popoarele lumii. Noi trebuie să spunem neconștient și răspicat, ca fiecare să înțeleagă, că pe noi ne interesează munca pașnică, munca constructivă pentru înflorirea Patriei. Icoana trecutului război, cu orașe, sate, școli, biserici, azile și spitale nimice, cu zeci de mii de oameni uciși la întîmplare nu s-a șters încă din mintea noastră. Am privit atunci cum piereau în flăcări monumentele de artă, comorile de artă și istorie ale acestui popor — create cu migală și sîrguință — și nu vrem ca aceasta să se mai repete.

Iată de ce Biserica și slujitorii ei nu pot privi indiferenți la voința de pace a acestui veac. Cain ucide pe Abel, fratele său, mărturisește Biblia, și lucrul acesta e neînchipuit de monstruos. Astăzi, prin luptă organizată, mîna noului Cain, care vrea să dezlănțuie un război catastrofal, va fi oprită mai înainte de a fi comis crima.

Iată de ce Biserica și slujitorii ei s-au găsit alături de luptătorii pentru pace din prima clipă, căci trebuie să mărturisim că pentru noi preoții, Biserica și pacea sînt una: apărînd una, trăim pentru cealaltă și pe amîndouă le dăruim Patriei noastre.

De aceea fiecare acolo unde ne găsim, să îndrumăm pe credincioși să dea slavă lui Dumnezeu în strămoșeasca noastră credință și să iubească pacea, să lupte pentru ea și s-o apere. Și să facă aceasta convinși pînă în adîncul inimii că o Biserică credincioasă luptei pentru pace e cu adevărat Biserica lui Hristos, că pacea înseamnă construcție, progres, cultură și lumină pentru întreaga omenire însuflețită de realizarea unei lumi mai bune, mai drepte și mai fericite.

Emanuel Copăcianu

Vizită ecumenistă

La invitația Prea Fericitului Patriarh Justinian, ne-a făcut vizită o delegație de teologi a Comisiei de studii a Consiliului Ecumenic al Bisericilor, formată din: pastorul Dr. Lukas Vischer (reformat), secretar de cercetări al Comisiei „Credință și Constituție” (Geneva), prof. Dr. Kurt Stalder, vechi catolic (Berna), prof. Dr. A. Benoit (luteran-Strasbourg, Franța), și asistent univ. Dr. R. Slenczka (luteran-Heidelberg, R. F. Germană). Scopul acestei vizite a fost ținerrea unei discuții teologice cu teologii ortodocși și protestanți din țara noastră și stringerea legăturilor ecumeniste existente.

La București (17—18 martie a. c.), au vizitat Patriarhia, Institutul Teologic de grad Universitar, așezăminte și ateliere ale Patriarhiei. În 19—20 martie, oaspeții au fost la Cluj. Între 20 (seara)—22 au vizitat Sibiul. De acolo au trecut la mănăstirea Cozia și Episcopia Rîmnicul-Vâlcea (22—23). Au văzut apoi, Curtea de Argeș (23), azilul Patriarhiei de la M-rea Dealu și Vîforița și M-rea Ghighiu (24). Între 25—26 au vizitat Mitropolia Iașului, M-rea Neamțu și Episcopia Romanului.

În zilele de 27 și 28 martie a avut loc la Institutul Teologic de grad Universitar discuția teologică între oaspeți și teologii ortodocși și protestanți din țara noastră.

Duminică, 29 martie, delegația ecumenistă a asistat la Liturgia săvîrșită de Prea Fericitul Patriarh Justinian în Biserica Sf. Spiridon. După masă, delegații au participat la serviciul divin din bisericile protestante (luterană și reformată) din București.

Luni, 30 martie, delegația a plecat cu avionul spre Geneva.

În cele ce urmează dăm cîteva aspecte de la vizita la Cluj și Sibiu și de la discuția teologică din București.

LA CLUJ

Delegația ecumenistă, însoțită de pr. prof. Liviu Stan de la Institutul Teologic Universitar (București), pr. prof. î.p. O. Bucevschi și d. I. Georgescu de la Administrația Patriarhală, a fost întîmpinată la Cluj de profesorii Institutului Teologic Universitar Protestant (secțiunile: reformat, evanghelic-luteran și unitarian), în frunte cu rectorul d. St. Iuhász și de reprezentanții Institutului Teologic de grad Universitar (ortodox) din Sibiu, Pr. prof. Is. Todoran și N. Mladin.

În zilele de 19—20 martie, delegația a vizitat catedralele ortodoxă, reformată, rom.-catolică, unitariană și Institutul Teologic Protestant. Au avut loc recepții la episcopia ortodoxă, episcopii reformată (Episcop Nagy I.) și luterană-maghiară (Episcop Argay G.).

De asemenea au vizitat noul oraș studențesc și Biblioteca Universității, fiind impresionați de condițiile de studiu și viață, care sînt asigurate studenților.

În catedrala ortodoxă, seminaristii au cîntat: „Sfinte Dumnezeule” și Pr. prot. A. Tomuș a făcut istoricul catedralei. D. L. Vischer a vorbit seminaristilor despre unitatea ecumenistă, care unește Biserici variate.

LA EPISCOPIA ORTODOXA

Oaspeții au fost primiți de P. Sf. Teofil, de față fiind și episcopii reformați I. Nagy (Cluj), A. Buthi (Oradea), luteran-maghiar G. Argay, unitarian E. Kiss, canonicul rom.-cat B. Bella (Cluj), consilieri eparhiali, profesori de la seminar ș. a.

P. Sf. Episcop Teofil a salutată delegația ecumenistă cu bucurie. P. Sf. Sa a spus că Mișcarea ecumenistă „urmărește unirea și înfrățirea tuturor confesiunilor și organizațiilor creștine, spre întărirea păcii în toată lumea și spre binele omenirii întregi. Alături de toți ecumeniștii sinceri, noi ortodocșii de aici ne rugăm în toată vremea

către Bunul Dumnezeu fără încetare să ne dăruiască unirea pe care Hristos a cerut-o Tatălui ceresc, unire în adevăr și iubire, unirea „în Hristos” și „pentru slujirea semenilor noștri”. Noi, ortodocșii, întreținem „cu toate cultele creștine relații strînse de colaborare frățească și de bună înțelegere”. Conducătorii celor patru confesiuni (ortodox, reformat, luteran, unitarian) care sînt de față, se întîlnesc des în spirit de armonie și înțelegere reciprocă. P. Sf. Teofil își exprimă bucuria că în programul octavei de rugăciune pentru unire (15—25 ianuarie 1964), stabilit de Consiliul Mondial al Bisericilor, în ziua a cincea era prevăzută o rugăciune din Ceaslovul ortodox. Aceasta e „o mărturie în plus” că protestanții se apropie cu respect de vechiul nostru cult ortodox. „Ortodoxia orientală are foarte multe lucruri bune, vechi dar nu învechite, creații ce-i drept ale unui trecut îndepărtat, venerabile dar nu îmbătrînite, glorioase dar nu perimate. Noi, ortodocșii sîntem tradiționaliști, dar totuși nu sîntem refractari formelor noi frumoase și eficace de acțiune și manifestare evanghelică”. „Ortodocșii romîni sînt bucuroși de oaspeți și iubitori de orice propășire, admiratori a toată înnoirea către frumos, către dreptate, doritori de mai multă lumină și fericire obștească”. P. Sf. Sa exprimă speranța că munca delegației ecumeniste cu teologii ortodocși și protestanți din țara noastră „va fi rodnică și folositoare marelui cauze a apropierei dintre Bisericile creștine” — și urează oaspeților bun venit și „spor mare la bună treabă”.

D. Lukas Vischer răspunde între altele că unitatea Bisericilor se realizează numai în Hristos. Ea se arată și se adîncește prin rugăciune. Hristos însuși ne conduce pe calea unității. El a venit în lume ca să slujească. De aceea Bisericile pot să se unească prin slujirea lumii după asemănarea lui Hristos.

LA RECEPȚIILE

de la episcopul reformat I. Nagy și de la Episcopul luteran G. Argay, în cuvîntările episcopilor I. Nagy, A. Buthi și G. Argay, a prof. A. Benoit și R. Slenczka s-a arătat că Institutele Teologice sînt școli în Iisus Hristos, că cultele din țara noastră conlucrează frățește, că vizita acestora va contribui la apropierea Bisericilor și la slujirea păcii.

La întîlnirile cu profesorii și studenții de la Institutul Teologic Universitar (Protestant) prin întrebări și răspunsuri s-au lămurit mai multe probleme ecumeniste. Rectorul St. Iuhász a exprimat bucuria că „frații sînt împreună”, că teologii ortodocși și protestanți împreună salută azi pe delegații ecumeniști, căci „unde e unitate, Dumnezeu trimite binecuvîntare și viață”. În țara noastră unitatea dintre culte e o realitate vie, e o frumoasă tradiție. Unitatea aceasta este unitate teologică și unitate în serviciul vieții, în sprijinirea muncii constructive ce se desfășoară de 20 de ani în țara noastră.

D. Lukas Vischer a spus că Bisericile din România pot aduce o contribuție însemnată la dialogul din cadrul Consiliului Mondial al Bisericilor între Biserica Ortodoxă și Bisericile Protestante. Bisericile nu trebuie să se izoleze de năzuințele omenirii.

Delegații, răspunzînd la diferite întrebări, au arătat că Montrealul (1963) a adus o înnoire a felului de a pune problemele teologice. Astfel: unitatea Bisericii e privită în Hristos; teologia protestantă începe să aibă înțelegere față de tradiție pe care se bazează viața Bisericii, se tînde spre o predică și ermeneutică ecumenică, predica bazîndu-se pe textul biblic etc. În ce privește dialogul dintre Consiliul Mondial al Bisericilor și Biserica rom.-catolică, d. L. Vischer a afirmat că nu se poate spune ceva definitiv. Pe de o parte

se observă o schimbare în catolicism, care arată interes față de ecumenism și vrea să discute frățeste cu necatolicii. Pe de altă parte Biserica rom.-cat. urmărește vechiul fel: de a supune papei de la Roma toate Bisericile. Dialogul ecumenic cu Biserica rom.-cat. va fi posibil numai când Biserica rom.-cat. va socoti egale cu ea pe celelalte Biserici și va supune ecumenismul ei particular ecumenismului general, care în Consiliul Ecumenic al Bisericilor poate cuprinde toate Bisericile. În această ordine de idei, rectorul St. Iuhász amintește că enciclica Patriarhului de Constantinopol din 1920, care cheamă la colaborare între Biserici, vorbește despre comunitatea Bisericilor, la care nădăjduim că se va ajunge.

Dr. prorector Bende spune că unitatea Bisericilor, bazată pe iubire, trebuie să slujească vieții și păcii, să fie în legătură cu dorința de unitate și pace a lumii întregi. La aceeași răspunde prof. Stalder că pacea e porunca dată de Mântuitorul și porunca aceasta trebuie împlinită de toți credincioșii.

LA SIBIU

În drum spre Sibiu (20 martie), delegația ecumenistă a vizitat vechea biserică luterană din Sebeș.

În 21 martie oaspeții au vizitat în Sibiu catedrala ortodoxă, catedrala luterană și Muzeul Brukenthal. La Catedrala ortodoxă P. C. Prof. I. Munteanu a vorbit despre istoricul Catedralei și despre pictura ei. D. L. Vischer a răspuns că înnoirea catedralei prin pictură e un simbol: Sub oblăduirea lui Iisus Hristos-Pantocratorul se reînnoiesc Bisericile creștine. În aceeași zi delegația a fost primită la Mitropolia ortodoxă și la Episcopia luterană și la Institutul Teologic Universitar ortodox și secția luterană a Institutului Teologic Universitar Protestant.

LA REȘEDINȚA MITROPOLITANĂ

delegația a avut o întrevedere cu I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae. Într-o discuție frățească, I. P. Sf. Sa și-a manifestat bucuria de a saluta în Sibiu pe reprezentanții Consiliului Ecumenic al Bisericilor și a transmis binecuvântări conducătorilor C.E.B. A amintit de asemenea că din tinerețe, ca profesor de Teologie, a activat în Mișcarea Ecumenică și a scris despre ea, și că a luat parte în 1927 la Conferința de la Lausanne (Elveția).

Cu ocazia aceea a cunoscut pe inițiatorii Mișcării ecumenice, între care pomeneste pe arhiepiscopul suedez Nathan Söderblom și pe d. Visser't Hooft. Înalt Prea Sfinția Sa amintește și de anii, când a urmat studii nouotestamentare la Universitatea din Berlin, având ca profesori pe A. Deissmann, E. Troeltsch etc.

I. P. Sf. Sa încheie, exprimând dorința ca Dumnezeu să-i dea putere de a mai participa activ la Mișcarea Ecumenică.

D. Lukas Vischer, aduce salutul conducerii Consiliului Ecumenic al Bisericilor și exprimă adânc impresionat, sentimentele de respect deosebit și dragoste, ce însușeșc pe membrii delegației față de un vechi și venerabil participant la Mișcarea ecumenistă, cum este Înalt Prea Sfinția Sa. Exprimă totodată bucuria că Mișcarea ecumenistă are, în Ardeal, tradiții bine înrădăcinate, începând cu Mitropolitul Bălan, care a participat la Congresul de la Stockholm și continuând cu actualul Mitropolit. Vechii ecumeniști ne arată nouă astăzi cum să ducem mai departe munca ecumenistă.

*

Urmează vizita la Episcopia luterană, unde Eminența Sa Episcopul Fr. Müller spune că Biserica luterană a luat parte la Congresul de la Stockholm și predă delegației o scurtă dare de seamă despre situația acestei Biserici. Arată totodată că între Biserici există — la noi — o colaborare foarte bună. Cu marea Biserică Orto-

doxă, Biserica luterană stă de mult timp în relații creștinești. Decanul H. Binder amintește de colaborarea dintre profesorii Institutelor Teologice ortodoxe și protestante și de schimbul de studenți teologi și de magistrați în teologie.

D. L. Vischer exprimă bucuria de a vedea ce vechi sînt relațiile Bisericilor romine cu Consiliul Ecumenic al Bisericilor. Legindu-ne de înaintașii Mișcării ecumeniste, legăturile noastre se întăresc și avem convingerea că ele se vor putea adînci în viitor. Constată că peste tot (la București, Cluj, Sibiu) delegația a fost înfîmpinată de reprezentanți ai mai multor Biserici și că relațiile dintre Biserici sînt foarte strînse.

După vizitarea Muzeului Brukenthal — care i-a impresionat cu arta populară și cu valorile secției de pictură rominească și clasică — a avut loc o Consfătuire cu profesorii de la Institutul Teologic de grad Universitar (ortodox) în Sala profesorală, prezenți fiind și d. rector al Institutului Teologic Protestant, St. Iuhász, d. decan al secției luterane (Sibiu), H. Binder și profesori de teologie de la București, Cluj și Sibiu. P. C. rector S. Vlad exprimă aprecierea și dragostea cu care Institutul Teologic înfîmpină pe delegații Consiliului Ecumenic al Bisericilor, care sînt totodată dascăli de teologie. Mișcarea Ecumenistă este cunoscută în țara noastră și se dezvoltă practic prin colaborarea dintre culte. Profesorii Institutului Teologic contribuie efectiv la această colaborare. P. C. rector prezintă pe profesori și face un scurt istoric al Institutului Teologic (1811—1964), în care au studiat peste 4.000 de candidați la preoție.

La rectorat, P. C. vicar Tr. Belascu oferă daruri oaspeților în numele I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae. D. L. Vischer, mulțumind, spune că sînt adînc mișcați de primirea ce li s-a făcut. În România există o comunitate ecumenică, manifestată în relațiile foarte bune dintre ortodocși și protestanți. Experiența aceasta trebuie fructificată teologic. Teologia trebuie să slujească acestei realități. Ea ne ajută să ne cunoaștem și să ne înțelegem reciproc. Vom povesti la Consiliul Ecumenic al Bisericilor și în țara noastră bunele impresii, pe care le luăm cu noi.

După aceea, oaspeții au vizitat Capela și Biblioteca Institutului.

După masă a avut loc în sala festivă o consfătuire cu studenții teologi ai Institutului Teologic ortodox și ai secției luterane (Sibiu). După un scurt cuvînt al P. C. rector S. Vlad, studenții teologi pun întrebări delegației. Membrii delegației răspund la întrebările acestora despre preocupările tinerilor creștini din Apus, despre realizările Institutului ecumenist de la Bossey (Elveția), despre perspectivele Mișcării Ecumenice după ce au fost primite în 1961 patru Biserici Ortodoxe, despre cele mai urgente probleme ecumeniste și despre spiritul ecumenist în lucrarea preotului de parohie.

A urmat serbarea din Aula Institutului Teologic (ortodox). Corul studenților teologi, condus de pr. prof. Gh. Șoima și corul Catedralei ortodoxe, condus de pr. secretar I. Popescu, au executat un program de imne bisericesti și cîntece patriotice și pentru pace. Imnul păcii a fost cîntat de ambele coruri unite sub conducerea pr. prof. Gh. Șoima. Un imn ecumenic a fost executat în l. engleză de corul studenților. Doi studenți de la Secția luterană a Institutului Teologic Protestant au cîntat o sonată la pian. Programul întreg a avut un succes deosebit.

P. C. pr. rector S. Vlad salută, la început, delegația ecumenistă în numele Institutului Teologic Universitar (ortodox) și al secției luterane-Sibiu de la Institutul Universitar Protestant din Cluj. Amintește vechimea legăturilor Bisericii noastre cu Mișcarea ecumenistă (mitropolitul Bălan și actualul mitropolit, I. P. Sf. Nicolae Colan) și spune că profesorii de teologie ortodoxă și luterană din Sibiu „lucrează activ la promovarea legăturilor Bisericii Ortodoxe Romine și a celorlalte culte din patria noastră cu Mișcarea Ecu-

menică”. Profesorii aceștia au adesea „întilniri frățești”, devenite „adevărate sesiuni de lucru teologic”. „Punțile de înțelegere frățească pe care le-am clădit peste ceea ce ne desparte, sînt din ce în ce mai numeroase și mai trainice”. Și nu numai profesorii, ci și preoții și pastorii — pregătiți în aceste Institute Teologice „gîndesc și acționează în sensul afirmării unității pan-creștine, așa cum se încheagă ea astăzi în cadrele Mișcării ecumenice, față de marile probleme ale contemporaneității: pacea și înfrățirea, prietenia și colaborarea”. Aceasta pentru că sîntem fiii aceluiași Părinte, că avem același Domn, pe Iisus Hristos Mîntuitorul și Modelul, care a venit ca lumea viață să aibă (In. 10, 10), „viață din ce în ce mai tihnită și mai îmbelșugată, viață de propășire necurmată, desfășurată în pace netulburată”.

Avem relații de iubire și prețuire reciprocă și „sîntem una în toate manifestările de viață obștească”, în sprijinirea elanului constructiv „de care e stăpînit astăzi întregul nostru popor”.

Roagă pe oaspeții să se simtă la noi „ca acasă, căci casa noastră ca și a voastră casa Domnului este” și să ducă de la noi „certitudinea altipirii noastre sincere față de scopurile nobile ale Mișcării Ecumenice, ca și încredințarea că profesorii Institutelor noastre sînt și rămîn slujitorii devotați ai Bisericilor cărora le aparțin și pe care le reprezintă”.

La încheierea programului, d. L. Vischer, mulțumește foarte mișcat, și aduce salutul Bisericilor pe care le reprezintă delegația. Toți cei ce cred în Hristos constituie o mare familie. Această familie e o realitate. Am venit aici ca să ne bucurăm împreună. Bisericile de aici — ortodoxă și protestante — ne sînt aproape. În Hristos — cum se spune în imnul ecumenist cîntat de cor — creștinii din răsărit și apus sînt una. Unitatea aceasta nu e numai un simțămînt, ci e o realitate mai adîncă dată nouă de Dumnezeu. Toți sîntem chemați să lucrăm la înlăturarea piedicilor și la întărirea acestei unități. E nevoie de înnoirea noastră. Psalmistul ne spune: „Cîntați lui Dumnezeu o cîntare nouă”, nu numai o melodie nouă, ci o cîntare despre lucruri noi. Cînd sîntem împreună, simțim că Dumnezeu crează o realitate nouă, că face între noi lucruri noi. Așa vom cînta și noi o cîntare nouă.

Duminică dimineața, prof. A. Benoit și R. Slenczka au asistat la Sf. Liturghie din Catedrala Ortodoxă, iar d. L. Vischer și K. Stalder la slujba din catedrala luterană.

După masă, delegația a plecat spre Rîmnicea-Vilcea, continuîndu-și călătoria în țară.

DISCUȚII TEOLOGICE

Vineri, 27 martie a. c. a început consfătuirea teologică în sala profesorală a Institutului Teologic de grad Universitar din București. La consfătuire au participat: oaspeții ecumenici, profesorii de teologie de la Institutul Teologic din București și profesori de la Institutul Teologic Universitar (ortodox) din Sibiu și de la Institutul Teologic Universitar Protestant (cele trei secții). E numai un dialog între teologi, spre a limpezi unele poziții, fără a angaja Bisericile respective.

Tema discuției teologice din prima zi a fost: „Sfînta Euharistie și intercomuniunea”. Ședința de dimineață a fost prezidată de P. C. pr. rector N. I. Nicolaescu de la Institutul Teologic Universitar din București. Prof. R. Slenczka a prezentat raportul asupra intercomuniunii euharistice, stabilită între Bisericile reformată, luterană și „unită” (toate trei protestante) din R. F. Germană.

După masă ședința e prezidată de d. St. Iuhász, rectorul Inst. Teol. Univ. Protestant. D. Prof. N. Chișescu (Inst. Teol. București) citește referatul despre „semnificația Sfîntei Euharistii”.

Se precizează că numai Bisericile sînt în măsură să se pronunțe cu autoritate în această problemă.

(Continuare în pag. 4)

Călătoriile lui Badea Cîrţan

Badea Cîrţan, un cioban român, celebru drumet al veacului trecut, s-a născut la Oprea-Cîrţişoara, raionul Făgăraş, reg. Braşov, în anul 1849. A rămas vestit în Europa veacului trecut, prin călătoriile sale pe jos, la Roma, Paris, Ierusalim, în Spania, Germania şi Austro-Ungaria. De copil, a cutreierat ţara în lung şi-n lat, cu turmele: de la poalele Negoilului, în cimpia Bărăganului şi Delta-Dunării.

A învăţat singur să citească la vârsta de 18 ani, pe un manual de „Istoria Romînilor” de Gh. Şincai. A prins nobila pasiune a cititului şi şi-a procurat cărţi multe, cit mai multe, încărcate în desaga transformată în „bibliotecă ambulantă”.

Viaţa în mijlocul naturii, i-a dat o sănătate perfectă, iar drumurile ciobăniei, i-au întărit rezistenţa.

După ce a citit pe istoricul roman Tit-Liviu, a fost irezistibil ispitit să plece la Roma, să calce pe urmele împăratului Traian.

Odată, a spus dascălului său de istorie V. A. Ureche, că vrea să plece la Roma. Acesta l-a sfătuit să amîne plecarea pentru la primăvară, ca să-i facă rost de recomandaţii şi bilete de tren.

Badea Cîrţan a ripostat: — „Tren mi-s picioa-

rele. Apoi nu se cade să merg altfel, că şi taica Traian tot pe jos a venit în Dacia”.

Avea recomandatie către ziarul „Riforma”. Trece munţii pe la Rucăr, în satul său, unde se pregăteşte de plecare — luîndu-şi schimbu:ri de drum.

În ianuarie 1896, a plecat pe jos, prin Ungaria şi în două săptămîni a ajuns la Budapesta. Munceşte cîteva zile la un olar, câştigă cîteva zloţi şi merge pînă la Viena. Munceşte şi aici ca să câştige cîteva zloţi, apoi trece Alpii în Italia, şi coboară spre Roma.

Apariţia lui în cojoc şi opinci, pe străzile Romei, stirnea interesul şi curiozitatea italienilor. După o călătorie neîntreruptă de 43 de zile, la sfîrşitul lui februarie 1896, intră în Roma, rătăceşte noaptea pe străzi, iar în zorii zilei, frînt de oboseală, a ajuns la picioarele colonnei lui Traian, s-a culcat pe cojocul său mişos şi a adormit profund pînă la prînz.

Pe la prînz, ghidul explica — unui grup de vizitatori şi bersaglieri, care înconjurau celebrul monument — semnificaţia basorelieurilor — şi războaiele lui Traian cu Dacii, un popor viteaz şi dirz — şi le arăta chipurile dirze, pletele, îmbrăcămintea lor simplă, cămăşile de in — apoi a dat cu ochii — de un dac autentic şi viu, coborînd de pe columnă, care-şi puneja căciula şi cojocul şi le făcea semne prietenoase cu mîna.

A fost o mică încurcătură la verificarea actelor, care lipseau. Abia la poliţie, un membru al Legaţiei romine, a lămurit misterul care l-a adus pe badea Cîrţan la Roma. A doua zi, ziaristii publică articole senzaţionale şi fotografia lui. Incepe celebritatea ciobanului din Cîrţişoara. Este înconjurat de scriitori, cavaleri, artişti, etc. care-şi manifestă dragostea şi interesul faţă de poporul nostru. După două săptămîni, pleacă din Roma, întorcîndu-se în ţară.

După 2 luni, dorul de călătorie îl împinge spre Paris, cetatea culturii. Pleacă prin Budapesta, se opreşte la Viena ca să se plîngă împăratului de jandarmii care i-au confiscat cărţile aduse de la Roma. Împăratul nu l-a primit. Coboară pe la Bologna şi Florenţa şi de aici spre Franţa. Stă în Paris o săptămîină. Oraşul îl încîntă. Studenţii romîni de la Paris, îl primesc cu dragoste — dar oraşul modern îl oboseşte. Se întoarce în ţară prin Germania.

În 1897 vizitează din nou Roma — şi vechii prieteni îi înlesnesc vizitarea întregii ţări.

Intors acasă, autorităţile îl năpăstuesc, e judecat ca instigator, i se confiscă şi i se ard cărţile — peste 8 mii de volume.

În septembrie 1899, cu prilejul congr. XII al istoricilor orientalişti badea Cîrţan, soseşte pentru a treia oară la Roma. În fruntea delegaţiei romineşti, depune o coroană de lauri la columnă lui Traian. Ziarele scriu articole elogioase despre badea Cîrţan, care şi-a „lăsat stîncile şi pîdurile lui şi fără să-i pese de sîrăcie, prin tot felul de greutăţi, a venit la Roma”.

Peste cîtva timp se angajează ca fochist pe un vapor rusc, care ancorase în portul Constanţa şi ajunge în Orientul Mijlociu, vizitează Arabia, Egiptul şi Palestina.

În ţară era văzut peste tot: Iaşi, Foteşani, Craiova, Cluj, Sibiu sau Braşov. Peste tot aduce cărţi şi încredere în viitorul poporului român — peste tot sfătuit la muncă şi învăţatură. Sînt vestite trecerile lui peste munţi, prin „vania cucului” — toate cu o misiune culturală, de a duce cărţi romineşti, fraţilor din Ardeal — aflaţi sub stăpînire străină.

În 1910—11 — iarna, a fost prins de o lavină pe cînd trecea clandestin, Carpaţii — şi a stat 2 zile sub zăpadă. S-a tîrît şi a ajuns la Poiana Ţapului unde este adăpostit şi îngrijit.

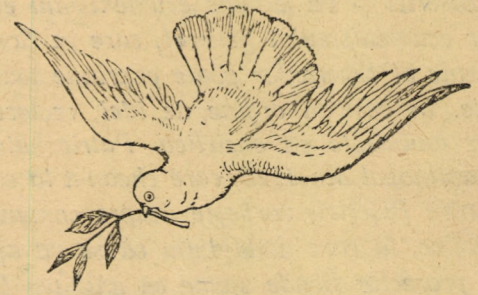
N. M.

În ziua de 7 august 1911, neobositul drumet, a plecat pe calea cea lungă, fără întoarcere.

A fost înmormîntat la Sinaia, în 10 august.

Amintirea lui însă e mereu vie în inima poporului.

T.

Munca

Munca nu-i făcută de oamenii izolaţi unii de alţii, ci toţi oamenii lucrează în deplină colaborare şi armonie, în toate ramurile lor de activitate. De pildă, ce-ar putea face un singur lucrător harnic într-o mină de cărbuni? Cum ar putea lucra ţăranul la timp şi foarte bine pămîntul dacă n-ar lucra împreună cu alţii şi dacă muncitorii din fabrici nu i-ar da uneltele necesare? Tot asemenea şi meseriaşul între oameni. Deci există anumite legături de muncă împreună şi de sprijinire în muncă.

Oamenii, în lumea aceasta, pentru a putea trăi bine şi cît mai mulţi ani — chiar pînă la adînci bătrîneţe, — trebuie să fie harnici şi să muncească, stăruitor şi cu multă pricepere, zi de zi, ajutîndu-se unii pe alţii, pentru binele şi fericirea tuturor.

Dumnezeu a poruncit primilor oameni, strămoşilor noştri: „Supuneţi pămîntul şi stăpîniţi-l!” (Gen. 1, 28). Iar neamul omenesc n-a putut supune şi stăpîni pămîntul, decît numai printr-o muncă stăruitoare, cu braţele şi cu mintea.

Omenirea a supus forţele naturale şi le stăpîneşte, prin ştiinţă şi tehnică, pe care ie-a pus în serviciul vieţii.

Cînd bunul Dumnezeu a aşezat pe primul om, în grădina Edenului, i-a spus „ca s-o lucreze şi s-o păzească” (Gen. 2, 15). Iar după căderea în păcat, Dumnezeu îi porunceşte „să lucreze pămîntul, din care fusese luat” (Gen. 3, 23). Deci munca e poruncită omului, chiar de la început. În privinţa aceasta, înțeleptul Solomon zice: „Munca e comoara de preţ a unui om” (Proverbe 12, 27). Iar Iov zice: „Omul e făcut să muncească, precum pasărea să zboare”. Omul trebuie să muncească şase zile pe săptămîină; iar ziua a şaptea s-o serbeze. În această privinţă, profetul Moise zice: „Şase zile să lucrezi şi să-ţi faci toate treburile” (Deut. 5, 13). Munca-i pîinea vieţii omenieşti, căci noi muncim pentru trebuinţele noastre şi chiar pentru trebuinţele altora. Ea ne-aduce multă îndestulare, belşug de roade, bună stare şi linişte sufletească şi foarte multe şi bogate bucurii în familie. Cei ce muncesc cu multă tragere de inimă şi cu drag, aceia se bucură de mult respect şi cinste din partea semenilor lor; vor fi binecuvîntaţi de Cel de Sus, ca buni şi adevăraţi credincioşi. În această privinţă, Solomon zice: „Fă tot ce eşti în stare să faci, pe pămînt!” (Eclez. 9, 10); iar Domnul Hristos zice „vrednic e lucrătorul de plata sa” (Mt. 10, 10). Iar Sf. Apostol Pavel, zice astfel, ca să audă toţi: „Cine nu vrea să muncească nici să nu mănînce” (2 Tes. 3, 10).

Prin muncă zi de zi, omul intră în contact direct cu natura înconjurătoare, o foloseşte pentru a-şi prelungi şi îmbunătăţi viaţa pe pămînt şi adaptează natura la nevoile sale proprii, cunoscîndu-i legile şi tainele ei, în folosul său. Vorba înțeleaptă a savantului Miciurin este: „Omul smulge tainele naturii şi le pune în serviciul său”.

Prel. de Pr. A. Bassarabîn-Verbiţa

Vizită ecumenică

(Urmare din pag. 3)

Prof. Slenczka îşi exprimă recunoştinţa pentru contribuţia adusă la discuţie de acest referat. El ajută la formularea problemelor ce ni se pun.

La discuţie participă rectorul Iuhasz, prof. N. Chişescu, Em. Vasilescu, Vischer, Rămureanu, Todoran, Rezuş, Stăniloae, Mladin, Benoit, L. Stan, C. Pavel, I. Coman.

Din discuţii a reieşit că „tezele de la Bucureşti” (cum le-a numit d. St. Iuhasz) sînt pozitive, că în ţara noastră există relaţii de colaborare frăţească şi respect reciproc între Biserici, dar viaţa bisericească nu pune problema intercomuniunii, de vreme ce credincioşii fiecărei Biserici sînt satisfăcuţi cu rînduiriile euharistice ale Bisericilor proprii, că dialogul a avut loc în spirit de dragoste şi înţelegere reciprocă, lăsînd deschise posibilităţi de a-l continua.

Simbătă, 28 martie, în şedinţa prezidată de d. L. Vischer, s-a discutat tema: „Hristosul cosmic în cadrul istoriei universale”. E vorba despre prezenţa lui Hristos în creatură şi în istorie şi despre relaţia dintre Biserică şi lume, dintre minţuire şi creaţie, după cum a spus d. L. Vischer — temă care preocupă acum Consiliul Ecumenic al Bisericilor.

Al doilea referat, al Comisiei teologilor ortodocşi şi protestanţi din ţara noastră, a fost citit de Pr. prof. I. Coman.

În încheiere, d. L. Vischer mulţumeşte pentru felul cum au decurs discuţiile. Subiectul are o mare actualitate.

Concluzia este că dialogul ecumenic a fost folositor. El a fost dus într-un spirit constructiv.

Vizita delegaţiei Consiliului Ecumenic al Bisericilor a fost prilej pentru delegaţi de cunoaştere a vieţii bisericeşti din ţara noastră şi a progreselor realizate de poporul nostru, de contact cu teologii Bisericilor ortodoxe şi protestante, de limpezire a unor probleme teologice importante şi de întărire a legăturilor frăţeşti, de dragoste în Hristos. Ea e un îndemn pentru teologie de a sluji Biserica şi cauza unităţii Bisericilor, de a sluji năzuinţele spre pace şi progres ale omenirii de azi. Ea e o contribuţie la apropierea între Biserici şi la prietenia dintre popoare.

N. M.